

ชังด

JOURNAL

วารสารข่าวปศุสัตว์

THAI BRAHMAN

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระเช้าของขวัญ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการกรมปศุสัตว์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายศิริ ปะทะซึ้ง ประจําสำนักพระราชวังพิเศษ ระดับ 10 เป็นผู้เชิญหนังสือพระราชกระแสทรงขอบใจ และกระเช้าสิ่งของพระราชทาน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการกรมปศุสัตว์ โดยมี นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นผู้รับมอบฯ เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ฯ และมีคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ เข้าร่วมในพิธี ณ ห้องรับรอง ตึกอำนวยการ ชั้น 1 กรมปศุสัตว์ พญาไท กรุงเทพฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ สร้างความปลื้มปิติ และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้

คณะผู้จัดทำ

กรมปศุสัตว์

เลขที่ 69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2653 4444 ต่อ 3351

E-mail : relation@dld.go.th

ที่ปรึกษาเกียรติยศ

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์

อธิบดีกรมปศุสัตว์

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์อุดม เจือจันทร์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

บรรณาธิการบริหาร

นายสัตวแพทย์ชุตินันท์ ศิริมงคลรัตน์

เลขาธิการกรม

กองบรรณาธิการ

นางสาววิมลลิกา เพ็ญศรีสุวรรณค์

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ

นายศักดิ์สิทธิ์ จริญญาเลิศศักดิ์

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวสลิลรัตน์ ชูโชติ

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ

นางสาวสุทัตตา บุญบาง

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวศิริวรรณ ยิ้มชัย

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาววราภรณ์ เสาหงษ์

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นายวิฑูรย์ ธีระวิสิทธิ์

นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

พิมพ์ที่

บริษัท นิวธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

202 ซอยเจริญกรุง 57 แขวงยานนาวา

เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทร. 0 2675 6062-4 แฟกซ์. 0 2211 4113

Email : newthammada@gmail.com,

newthammada@yahoo.com

กบรบรรณาธิการ

วารสารข่าวปศุสัตว์ นี้ เป็นฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม พ.ศ.2569 ในช่วงเวลาที่สถานการณ์โลกยังคงตึงเครียดจากความขัดแย้งและภาวะสงครามในหลายพื้นที่ ผลกระทบมิได้จำกัดอยู่เพียงประเทศคู่ขัดแย้ง หากแต่แผ่ขยายเป็นวงกว้าง สะเทือนถึงเศรษฐกิจโลก ห่วงโซ่อุปทานซึ่ง “เกษตรกร” ถือเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามในทุกวิกฤตย่อมมีโอกาสซ่อนอยู่ ความต้องการอาหารของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น กลายเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ภาคการเกษตรไทยสามารถยกระดับคุณภาพสินค้า สร้างมาตรฐาน และขยายตลาดไปสู่ระดับสากลมากยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่านผ่านวิกฤตในครั้งนี้

ช่วงเดือนนี้มีความสำคัญกับข้าราชการกรมปศุสัตว์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระเช้าของขวัญ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการกรมปศุสัตว์ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ สร้างความปลื้มปิติ และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้

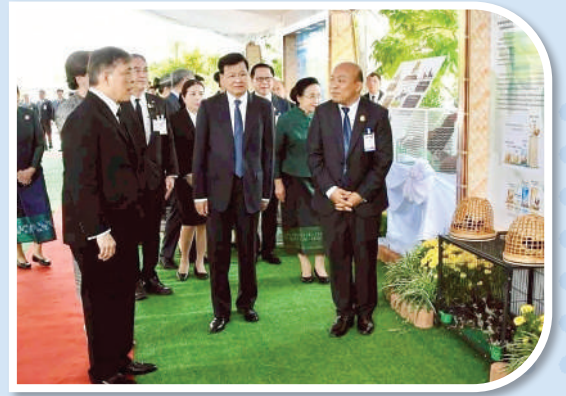
นอกจากนี้วารสารฉบับนี้ได้นำเสนอข่าวสารกรมปศุสัตว์อย่างเช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว / กรมปศุสัตว์ คว้าถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศในการประกวดโคเนื้อบึงสามพัน ครั้งที่ 18 / กรมปศุสัตว์ขยายตลาดมาเลเซีย หลังเปิดส่งออกสุกรสำเร็จ เร่งดันสินค้าสัตว์ปีกเนื้อโค และนมพาสเจอร์ไรส์ และให้ความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญและที่มาของโคไทยบราห์มัน กรมปศุสัตว์ อีกด้วย

กองบรรณาธิการวารสารข่าวปศุสัตว์ ขอขอบคุณเจ้าของข้อมูลทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ได้สนับสนุนให้วารสารฉบับนี้สำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงสมาชิกวารสารและผู้อ่านทุกท่านที่ได้ติดตามวารสารมาอย่างต่อเนื่อง

กองบรรณาธิการ

มีนาคม 2569

03	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและบริการ ด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	13	กรมปศุสัตว์ จับมือสมาคมผู้เลี้ยงสุกร เร่งรักษา เสถียรภาพราคา ชุมมาตรการดูแลเกษตรกรราย ย่อยควบคู่ผู้บริโภค พร้อมแจ้งข่าวดี! มาเลเซีย ไฟเขียวนำเข้าเนื้อหมูไทย
04	ศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร ห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	14	กรมปศุสัตว์ขยายตลาดมาเลเซีย หลังเปิดส่ง ออกสุกรสำเร็จ เร่งดันสินค้าสัตว์ปีก เนื้อ ไค และ นมพาสเจอร์ไรส์
05	กรมปศุสัตว์ คว้าถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศในการประกวดโคเนื้อบึงสามพัน ครั้งที่ 18	15	ไก่เชียงใหม่
06	ความสำคัญและที่มาของโคไทยบราห์มัน กรมปศุสัตว์	16	ไก่โรดไทย
07	ลักษณะรูปร่างโคไทยบราห์มัน (แดง)	17	งาน VICTAM Asia, Health & Nutrition Asia และ Horti & Agri Asia 2026
08	ลักษณะรูปร่างโคไทยบราห์มัน (เทา)	18	การฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีแปรรูป ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการ แปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับ Smart Farmer”
09	หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนา โคไทยบราห์มัน	19	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) พ.ศ.2569
10	กรมปศุสัตว์ขับเคลื่อนโครงการเร่งรัดผ่าตัด ทำหมันสุนัขและแมว เพื่อควบคุมป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยง จังหวัดชลบุรี	20	กรมปศุสัตว์ลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยมกลุ่มธนาคารโค- กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ บ้านหนองแสง จ.มหาสารคาม
11	กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เดินหน้ายกระดับ ผลิตภัณฑ์ GI ปศุสัตว์ของไทย สร้างคุณค่า เศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่นสู่มาตรฐานสากล	21	ประชุม One Health AMR Conference Organising Committee
12	กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เดินหน้ายกระดับ ผลิตภัณฑ์ GI ปศุสัตว์ของไทย สร้างคุณค่า เศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่นสู่มาตรฐานสากล	22	ประชุมสัมมนา หลักสูตรการเพิ่มศักยภาพ เจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ
24		23	ประชุมสัมมนา หลักสูตรการเพิ่มศักยภาพ เจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ
		24	ตรุษจีนนี้ เลือกสินค้าปศุสัตว์ครั้งใด มองหาตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK
		25	เลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ครั้งใด มองหาตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK
		28	รายการ เจาะลึกครอบครัวปศุสัตว์ ตรุษจีนนี้! เลือกสินค้าปศุสัตว์ครั้งใด มองหาตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งแรกที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยนายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เฝ้ารับเสด็จฯ

ในส่วนของกิจกรรมด้านปศุสัตว์ได้ดำเนินการสร้างไก่พันธุ์ "ห้วยซอน" ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของโครงการฯ สำหรับไก่พันธุ์ห้วยซอนมีคุณสมบัติเลี้ยงง่ายในสภาพภูมิประเทศ เจริญเติบโตเร็ว ไข่ดก และเป็นที่นิยมในการบริโภค รวมถึงการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงเปิดเทศ ซึ่งเป็นที่นิยมในการบริโภคเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ได้มีแผนพัฒนาสุกรพันธุ์ "ซูไท" ที่มีจุดเด่นเรื่องโตเร็ว สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ซาฮิวาล และการศึกษาเรื่องการผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้เข้าไปพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารแก่ราษฎรลาว เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในเมืองนาชายทอง และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป ■

ศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร ห้วยซอน-ห้วยซิว (หลัก 22) เมืองนาชายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เป็นศูนย์ที่มีความสำคัญ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งแรกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) โดยนายโกสอน พมวิหาน อดีตประธานประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ทูลขอรับพระราชทานโครงการ ฯ เมื่อปี 2535 และต่อมาได้เปิดเป็นศูนย์สาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเกษตรผสมผสานแบบครบวงจรอย่างเป็นทางการในปี 2537 สำหรับในปีงบประมาณ 2569 ได้จัดเตรียมสร้างแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ บนเนื้อที่ขนาด 6 ไร่ เพื่อขยายผลให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ประชาชนลาวอย่างต่อเนื่อง ช่วยสร้างความมั่นคงทางอาชีพ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้งสองประเทศ ในฐานะบ้านใกล้เรือนเคียงให้เจริญงอกงามอย่างมั่นคง และเป็นต้นแบบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างทั้งสองประเทศต่อไป ■

ที่มา : หน่วยราชการในพระองค์

กรมปศุสัตว์

คว้าถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศในการประกวดโคเนื้อบึงสามพัน ครั้งที่ 18

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวชื่นชมความมุ่งมั่นและความทุ่มเทของคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อจังหวัดลพบุรี ในโอกาสเข้าพบเพื่อรายงานผลความสำเร็จในการประกวดโคเนื้อบึงสามพัน ครั้งที่ 18 พร้อมทั้งอัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศ GRAND CHAMPION GRAY BRAHMAN BULL โดยเก็บรักษาไว้ ณ กรมปศุสัตว์ พญาไท กรุงเทพฯ เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในการมุ่งมั่นพัฒนาภาคปศุสัตว์ไทย โดยมีนายสัตวแพทย์มนัส เทพรัักษ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ นายदनัย คำขวัญ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ เข้าร่วมฯ

กรมปศุสัตว์ โดยสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อ จังหวัดลพบุรี นำโคเนื้อพันธุ์บราห์มันเทาเข้าร่วมการประกวดและแสดงพันธุ์สัตว์ในงานประกวดโคเนื้อบึงสามพัน ครั้งที่ 18 และสามารถคว้ารางวัลสำคัญหลายรายการ ได้แก่ โคเนื้อพันธุ์บราห์มันเทา (เพศผู้) หมายเลข LP 370/67 คว้ารางวัลรวม 3 รายการ ได้แก่ GRAND CHAMPION GRAY BRAHMAN BULL (ถ้วยพระราชทานจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) JUNIOR YEARLING CHAMPION GRAY BRAHMAN BULL และ WINNER 1st PLACE 14 MONTHS GRAY BRAHMAN BULL โคเนื้อพันธุ์บราห์มันเทา (เพศเมีย) หมายเลข LP 20/68 คว้ารางวัล CLASS WINNER 2nd PLACE 11 MONTHS GRAY BRAHMAN FEMALE ณ สนามประกวดโรงเรียนบ้านราหุล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งงานจัดขึ้นระหว่างวันที่ 13 - 14 กุมภาพันธ์ 2569 ที่ผ่านมา

การประกวดครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก Mr. Grant Vassberg จาก Kallion Farm Texas สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ตัดสิน ซึ่งผลรางวัลดังกล่าวสะท้อนถึงศักยภาพการพัฒนาพันธุ์กรรมโคเนื้อไทยอย่างเป็นระบบและความสำเร็จในการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของกรมปศุสัตว์ ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพพันธุ์กรรมให้ได้มาตรฐานสากล กรมปศุสัตว์ยืนยันเดินทางยกระดับการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและพัฒนาอุตสาหกรรมโคเนื้อของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน ■

ความสำคัญและที่มาของ โคไทยบราห์มัน กรมปศุสัตว์

โคบราห์มันเป็นโคเนื้อเขตร้อน (*Bos indicus*) ต้นกำเนิดในประเทศอินเดีย ซึ่งบราห์มันมาจากคำว่า Brahmini ที่มาจากชื่อคือ ประเพณีทางศาสนาพราหมณ์ที่มีพ่อโคศักดิ์สิทธิ์ที่ชื่อ พราหมณ์โคโดยโคบราห์มันมีการพัฒนาพันธุ์จากโคตระกูล *Bos indicus* (Zebu) หลากหลายพันธุ์ ได้แก่ กิร (Gir) กุกเซอร์ก (Guzerat) เนลลอร์ (Nellore) และทริสสะวัลเลย์ (Krishna Valley) ซึ่งในปี พ.ศ. 2466-2467 (ค.ศ. 1923-1924) สหรัฐอเมริกาได้เริ่มมีการนำโคในกลุ่ม Zebu จากประเทศอินเดียและบราซิลไปพัฒนาพันธุ์โดยผู้ผสมพันธุ์ (Breeder) มีการใช้ 4 สายพันธุ์หลักข้างต้นในการผสมพันธุ์ จนถึง พ.ศ. 2467 (ค.ศ. 1924) เกษตรกรผู้เลี้ยงโค Zebu ได้รวมตัวในการจัดตั้งสมาคมเพื่อปรับปรุงพันธุ์ เรียกว่า American Brahman Breeders Association (ABBA) โดยมี J.W. Sartwell เป็นเลขาธิการของสมาคมฯ ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์อย่างต่อเนื่องและมีการกระจายพันธุ์โคอเมริกันบราห์มันไปยังประเทศต่าง ๆ และมีการพัฒนาพันธุ์โคบราห์มันให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ และมักมีสมาคมรองรับการพัฒนาและขยายพันธุ์ เช่น อยู่ในประเทศออสเตรเลีย ก็เรียกว่า Australian Brahman และอยู่ในประเทศไทย ก็เรียกว่า Thai Brahman เป็นต้น (สุพจน์ และปิยะศักดิ์, 2558)

โดยปี พ.ศ. 2497 กรมปศุสัตว์นำเข้าโคเนื้อพันธุ์ไทยบราห์มันครั้งแรกจากสหรัฐอเมริกาเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์โค เนื่องจากโคบราห์มันมีขนาดตัวที่ใหญ่ ทนร้อนและโรคได้ดี ซึ่งกองบำรุงพันธุ์สัตว์ (สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์) ดำเนินการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์โคบราห์มัน โดยทำการทดสอบสมรรถภาพการเจริญเติบโต (performance test) ที่สถานีทดสอบกลาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 คัดเลือกโคที่มีลักษณะการเจริญเติบโตสูงกว่าค่าเฉลี่ยของฝูงจัดการเดียวกัน (contemporary group) ไว้ใช้เป็นพ่อพันธุ์เรื่อยมา ส่วนโคเพศเมียที่ใช้ทดแทนในฝูงเดิมจะคัดโคที่มีน้ำหนักหย่านมสูงกว่าค่าเฉลี่ยไว้ทดแทน ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ จัดตั้งโครงการปรับปรุงพันธุ์กรรมโคเนื้อและกระปือร่วมกับองค์การ ACIAR ออสเตรเลีย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ค่าการผสมพันธุ์ (breeding value) และดัชนีการคัดเลือก (selection index) และนำไปใช้ประโยชน์ในการคัดเลือก วางแผนผสมพันธุ์ ทำให้มีแนวโน้มทางพันธุกรรมของลักษณะการเจริญเติบโตสูงขึ้น มีสมรรถภาพการผลิตที่เหมาะสมกับประเทศไทย จึงถูกเรียกว่าโคไทยบราห์มัน ซึ่งมีความดีเด่นที่ลักษณะรูปร่างภายนอกเหมือนโคที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ แต่มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมและการจัดการฟาร์มของประเทศไทยมากกว่าที่เน้นเลี้ยงในระบบการปล่อยเลี้ยงเป็นหลัก

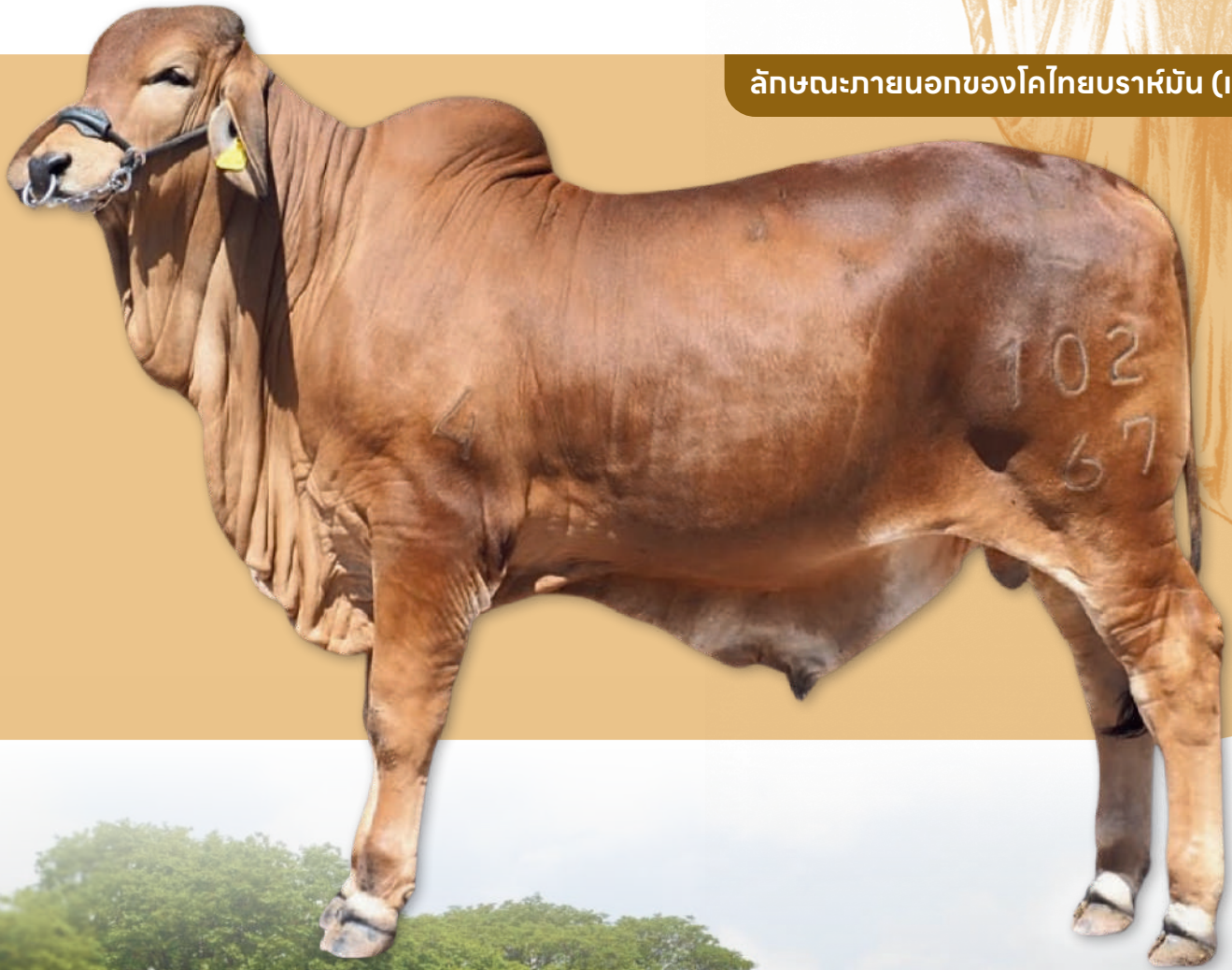
โคไทยบราห์มันมีสีเทา และสีน้ำตาลแดง มีจมูก พูหาง กีบ และขนควรมีสีดำเพศผู้ มีน้ำหนักตัวประมาณ 800-1,000 กิโลกรัม ส่วนเพศเมียจะมีน้ำหนักมาตรฐาน 500-700 กิโลกรัม โดยแม่โคจะให้ลูกเมื่อน้ำหนักแรกเกิดปานกลาง (28-30 กิโลกรัม) และน้ำหนักลูกเมื่อหย่านมค่อนข้างน้อย (160 กิโลกรัม) การให้เนื้อปานกลางสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยได้ดี

ลักษณะรูปร่างภายนอกประจำพันธุ์โคไทยบราห์มัน

โคเนื้อไทยบราห์มัน เป็นโคขนาดใหญ่ปานกลาง มีสีเทาหรือขาว และสีแดง มีผิวหนัง จมูก ขนตา พู่หาง และกีบสีดำ มีลักษณะโครงสร้างลำตัว หน้าตา และรูปร่างสมส่วน ลำตัวเมื่อมองจากด้านข้างลำตัวจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวเส้นหลังตรง ขนานกับพื้นท้อง ขาและข้อเข่า กีบเท้าแข็งแรงหางยาวสมส่วน ตะโหนักตั้งอยู่ตรงกลางไม่ล้ำไปด้านใดด้านหนึ่ง

ลักษณะภายนอกของโคไทยบราห์มัน (แดง)

ตะโหนัก

- มีขนาดใหญ่พอประมาณ ตั้งกึ่งกลางของสันไหล มีลักษณะคล้ายเม็ดมะม่วงหิมพานต์
- ไม่ล้มพับเอียง หนาปานกลาง

หนังหุ้มลิ้น

- หย่อนยาน

เท้า/กีบ

- บริเวณกีบโค้งมนสีดำ
- แข็งแรง
- สันเท้าเสมอได้ระดับกับพื้นดิน

พู่หาง

- โคนหางใหญ่ ยาว
- วางอยู่กึ่งกลางส่วนท้ายของลำตัว
- มีสีดำ ปิดได้แมลงได้ดี

THAI BRAHMAN

ศีรษะ

- กว้างดูแข็งแรง หน้าผากโหนกหนา
- หน้าผากโค้งมนลงไปหาลูกตา ทั้งสองข้าง
- สันจมูกตรงโตงได้สัดส่วน

ใบหู

- ค่อนข้างยาว ปรก
- กว้างปานกลาง
- สามารถเคลื่อนไหวได้ดี

นัยน์ตา

- กลมโต แจ่มใสเป็นประกาย
- มีสีน้ำตาลจนถึงดำ ดวงตาทั้งสองข้าง วางห่างกันพองาม
- ขอบตา คมเข้มสีดำ

จมูกและปาก

- กว้างและเต็ม
- รูจมูกกว้างมีเหงื่อตรงปลายจมูก ตลอดเวลา
- บริเวณรอบจมูกและริมฝีปากมีสีดำ หรืออาจมีสีแดงเรื่อแซมบ้างเล็กน้อย

เหนียงคอ

- หย่อนยานค่อนข้างมาก
- นับแต่ใต้คางจนไปถึงใต้ท้อง
- ลักษณะพื่นซ้อนเป็นหลีบชัดเจน

ลำตัว

- เรียบกลมกลื่น บั้นท้ายลาดเอียงไปทางหางเล็กน้อยมีความลึกพอประมาณ รับกับขาหน้า และขาหลังหน้ากว้างลึกมองดูเรียบ เต็มรับกับไหล่ สันหลังและเอวกว้างได้ระดับจากโคนตะโหนกจนถึงสะโพกมองดูมีเนื้อเต็ม

ขน

- สั้นเกรียน
- มีสีขาว สีเทา และสีแดง

หนัง

- ค่อนข้างหลวม และเย็น กระทบได้ บริเวณคอและเหนียงจะมีรอยพับย่น

ลักษณะภายนอกของโคไทยบราห์มัน (เทา)

ใบหน้าของโคไทยบราห์มัน

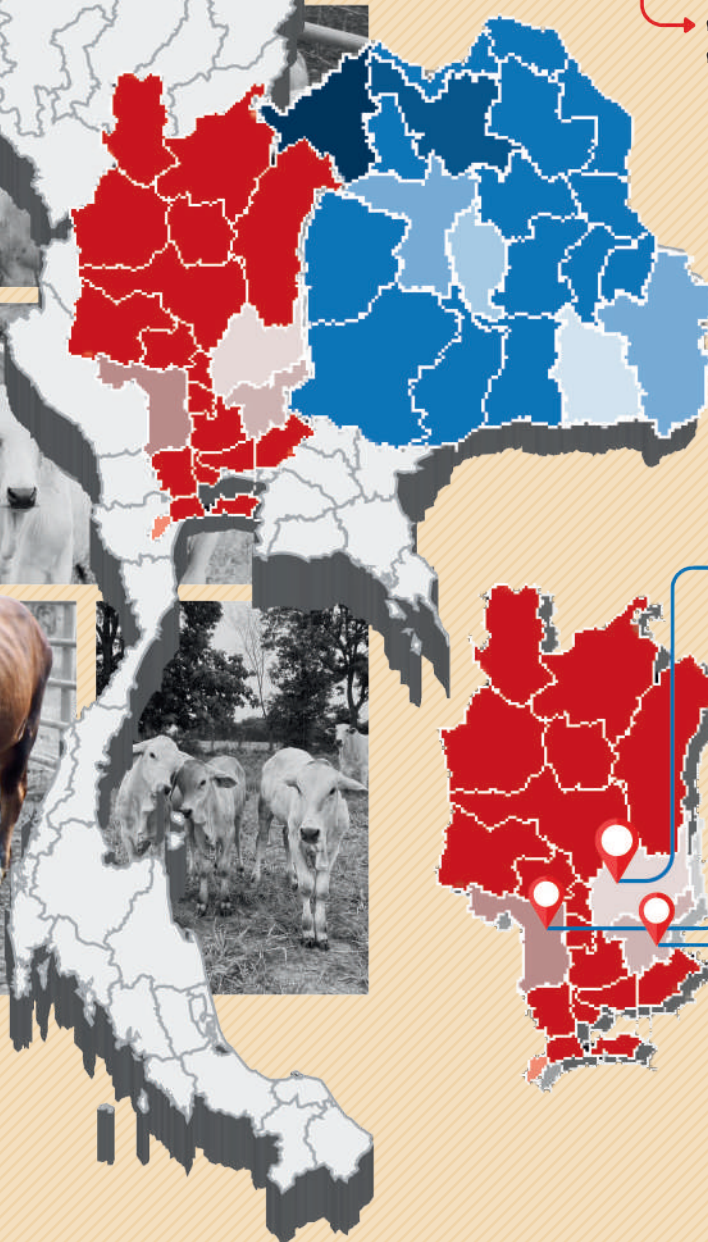

พื่นท้องของโคไทยบราห์มัน

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาพันธุ์โคไทยบราห์มัน

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เลย จ.เลย

THAI BRAHMAN

ข้อมูล : สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี
ภาพ : นายเอก นกแสง กลุ่มเผยแพร่ฯ สำนักงานเลขานุการกรม กรมปศุสัตว์
เรียบเรียงและเผยแพร่ข่าวโดย คณะทำงานโฆษกกรมปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ขับเคลื่อน

โครงการเร่งรัดผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

เพื่อควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยง จังหวัดชลบุรี

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับคุณนภทร - คุณณริน 2 สุนัขปีเกิ้ล ที่ถูกทอดทิ้งเป็นสุนัขทรงเลี้ยง และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการทำหมันสุนัขและแมว เพื่อควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่เสี่ยงจังหวัดชลบุรี ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ กรมปศุสัตว์จึงได้จัดโครงการเร่งรัดผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวเพื่อควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในวันพุธที่ 11 มีนาคม 2569 โดยมีนายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานพิธีเปิดโครงการฯ ณ วัดพรหมาวาส อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ กรมปศุสัตว์ได้จัดโครงการเร่งรัดผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว เพื่อควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ถือเป็นโครงการที่สำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่ติดต่อสู่คนแต่สามารถป้องกันได้ การผ่าตัดทำหมันจึงเป็นมาตรการสำคัญในการลดจำนวนสัตว์จรจัด ลดโอกาสแพร่เชื้อ และสร้างชุมชนปลอดโรคเพื่อความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่เราทุกคนต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า

อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวเพิ่มเติมว่า การดำเนินโครงการฯ ในครั้งนี้ ถือว่าเป็นการส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์ และได้รับการดูแลที่ดีอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงเพื่อควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกภาคส่วนเชื่อมั่นว่าการจัดโครงการในวันนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาในระยะยาว และกรมปศุสัตว์จะยังคงเดินหน้าประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

สำหรับกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว การให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การบริการให้คำปรึกษาและรักษาพยาบาลสัตว์เบื้องต้น รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมและ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์พร้อมกันนี้ อธิบดีกรมปศุสัตว์ได้เยี่ยมชมกิจกรรมการผ่าตัดทำหมันฯ และให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ■

กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

เดินหน้ายกระดับผลิตภัณฑ์ GI ปศุสัตว์ของไทย สร้างคุณค่าเศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริม อัตลักษณ์ท้องถิ่นสู่มาตรฐานสากล

กรมปศุสัตว์ โดยกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ดำเนินบทบาทในการยกระดับผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ของไทยให้มีมาตรฐาน ความปลอดภัย และมูลค่าเพิ่ม ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและเชิงอัตลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการคุ้มครองชื่อเสียงและแหล่งผลิตของสินค้า ช่วยสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคในวงกว้าง ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ของกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบคุณภาพ การส่งเสริมมาตรฐานสินค้า การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการชุมชน ตลอดจนผลักดันให้สินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ของไทยเติบโตอย่างยั่งยืนในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้การสนับสนุนและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ GI ด้านปศุสัตว์ของไทยอย่างหลากหลาย ซึ่งสะท้อนทั้งภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมการผลิต และภูมิปัญญาอาหาร โดยมีผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น ได้แก่ หมูย่างเมืองตรัง, ไข่เค็มไชยา, เนื้อโคขุนโพนยางคำ, ผ้าฝ้ายทอผสมขนแกะบ้านห้วยหอม, ไข่ครอบสงขลา, เนื้อสุรินทร์, เนื้อโคขุนกำแพงแสน ซึ่งสะท้อนทั้งภูมิปัญญา วัฒนธรรมการผลิต และความหลากหลายทางอาหารของไทย การส่งเสริม GI ปศุสัตว์ทำให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนเกษตรกรมีราคาเป็นธรรมและมีอำนาจต่อรองเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคมีความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร ประเทศมีสินค้าอัตลักษณ์ที่สามารถยกระดับเป็น Soft Power เชิงอาหารพร้อมกันนี้ ทั้งนี้ กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ยังเดินหน้าพัฒนาองค์ความรู้ ส่งเสริมมาตรฐาน และสนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สินค้า GI ด้านปศุสัตว์สามารถแข่งขันได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มีวิสัยทัศน์ชัดเจนในการขยายขีดความสามารถของผลิตภัณฑ์ GI ให้เติบโตต่อเนื่อง ควบคู่กับการสร้างมาตรฐาน การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และการส่งเสริมการตลาดเชิงพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรไทย ■

กรมปศุสัตว์ จับมือสมาคมผู้เลี้ยงสุกร

ชมมาตรการดูแลเกษตรกรรายย่อยควบคู่ผู้บริโภคร่วม
พร้อมแจ้งข่าวดี! มาเลเซียไฟเขียวนำเข้าเนื้อหมูไทย

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานการประชุมหารือแนวทางและมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาสุกร ร่วมกับ นายสิทธิพันธ์ ธนาเกียรติภิญโญ นายกสมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ, นายประพนธ์ โชคพิชิตชัย นายกสมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก และนายสัตวแพทย์ปราโมทย์ ตาฬวัฒน์ นายกษัตริย์แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง กรมปศุสัตว์ พญาไท กรุงเทพฯ เพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือในการรักษาเสถียรภาพราคาสุกรให้เหมาะสม เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรสามารถอยู่ได้ไม่ขาดทุน ขณะเดียวกันไม่สร้างภาระให้กับผู้บริโภค โดยเน้นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจำหน่ายเนื้อหมูราคาพิเศษ (2 กิโลกรัม 100 บาท) เพื่อบรรเทาภาระประชาชน กิจกรรมกระตุ้นการบริโภคในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการทำหมูหัน การจัดการอุปสงค์-อุปทาน (Demand-Supply) ในระยะยาวเพื่อสร้างสมดุลตลาด พร้อมทั้งได้ร่วมหารือถึงความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่และสมาคมต่างๆ ในการจัดตั้ง “กองทุนช่วยเหลืออุตสาหกรรมสุกร” ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในเร็วๆ นี้ เพื่อเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนและดูแลอุตสาหกรรมสุกรในระยะยาว เสริมสร้างความเข้มแข็งด้วยการพึ่งพาตนเองและลดภาระงบประมาณภาครัฐ โดยข้อเสนอทั้งหมดจะถูกนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการรักษาเสถียรภาพราคาสุกรเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยเร่งด่วนต่อไป

นอกจากนี้ อธิบดีกรมปศุสัตว์ยังได้แจ้งข่าวดีแก่พี่น้องเกษตรกร ล่าสุด รัฐบาลประเทศมาเลเซียได้ประกาศอนุญาตให้นำเข้าเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากโรงงานของประเทศไทย จำนวน 4 แห่ง อย่างเป็นทางการ ซึ่งถือเป็นความสำเร็จครั้งประวัติศาสตร์ที่สะท้อนถึงศักยภาพ มาตรฐานการผลิต และความปลอดภัยทางอาหารของไทยที่ได้รับความเชื่อมั่นในระดับสากล ช่วยขยายฐานตลาดส่งออกและเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ไทยอย่างยั่งยืน ■

กรมปศุสัตว์ ขยายตลาดมาเลเซีย

หลังเปิดส่งออกสำเร็จ เร่งดันสินค้า สัตว์ปีก เนื้อโค และนมพาสเจอร์ไรส์

กัวลาลัมเปอร์ วันที่ 6 มีนาคม 2569 – กรมปศุสัตว์เดินทางขยายตลาดสินค้าปศุสัตว์ไทยในประเทศมาเลเซีย หลังประสบความสำเร็จในการเปิดตลาดส่งออกเนื้อสุกร โดยคาดว่าในปี 2569 จะสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกได้ราว 1,000 ล้านบาท พร้อมเร่งผลักดันการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์เพิ่มเติม ทั้งสัตว์ปีก เนื้อโค และผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรส์ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและยกระดับศักยภาพการแข่งขันของสินค้าปศุสัตว์ไทยในตลาดภูมิภาค

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์เปิดเผยว่า ได้นำคณะผู้แทนจากภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก สมาคมผู้ผลิตไก่เพื่อส่งออกไทย สมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารนมไทย และสัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เดินทางเยือนสหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อหารือกับกรมสัตวแพทย์และบริการแห่งสหพันธรัฐมาเลเซีย (Department of Veterinary Services: DVS) ในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านสุขภาพสัตว์ ระบบการผลิต และการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างสองประเทศ

ทั้งนี้ ได้พบหารือกับ Dr. Mohd Noor Hisham Bin Mohd Haron อธิบดีกรมสัตวแพทย์และบริการแห่งสหพันธรัฐมาเลเซีย โดยฝ่ายไทยได้แสดงความยินดีในโอกาสเข้ารับตำแหน่ง พร้อมทั้งขอบคุณรัฐบาลมาเลเซียที่ให้ความเชื่อมั่นและเปิดตลาดนำเข้าเนื้อสุกรจากประเทศไทย ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการขยายการค้าปศุสัตว์ระหว่างสองประเทศ

อธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวว่า จากผลของการเปิดตลาดดังกล่าว คาดว่าในปี 2569 จะสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกเนื้อสุกรของไทยไปยังมาเลเซียได้ประมาณ 1,000 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ขณะเดียวกันทั้งสองฝ่ายยังได้หารือแนวทางการยกระดับมาตรการควบคุมโรคสัตว์และการตรวจสอบบริเวณชายแดน (Border Control) เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านสุขอนามัยสัตว์ระหว่างกัน

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือความร่วมมือในการพัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Health Certificate) สำหรับสินค้าสัตว์ปีกที่ส่งออกจากประเทศไทยไปยังมาเลเซีย เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการของทั้งสองประเทศ ทำให้กระบวนการตรวจสอบและการค้าระหว่างประเทศมีความรวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายสัตวแพทย์สมชวนกล่าวว่า กรมปศุสัตว์ยังได้เสนอข้อมูลให้กรมสัตวแพทย์และบริการแห่งสหพันธรัฐมาเลเซียพิจารณาเปิดตลาดนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสดพาสเจอร์ไรส์จากประเทศไทย โดยชี้ว่า ปัจจุบันผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรส์ของไทยได้รับการยอมรับในตลาดที่มีมาตรฐานสุขอนามัยสูง เช่น สิงคโปร์ ฮองกง ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการส่งออกมากกว่า 80,000 ตันต่อปี สะท้อนถึงศักยภาพของประเทศไทยในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิต ซึ่งฝ่ายมาเลเซียรับที่จะนำข้อเสนอดังกล่าวไปพิจารณาต่อไป

ขณะเดียวกัน ไทยยังได้ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดส่งออกเนื้อโคไปยังมาเลเซีย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดมาเลเซีย พร้อมเชิญเจ้าหน้าที่ของกรมสัตวแพทย์และบริการแห่งสหพันธรัฐมาเลเซียเดินทางมาตรวจประเมินสถานประกอบการในประเทศไทย เพื่อให้การส่งออกเนื้อโคจากไทยสามารถเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้

ผลการหารือในครั้งนี้ นับเป็นอีกก้าวสำคัญในการขยายความร่วมมือด้านการค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยและมาเลเซีย ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้า สร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้า และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าปศุสัตว์ไทยในตลาดโลก ■

ไก่เซียงไฮ้

พันธุ์ประวัติ

สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ถวายไข่มี่เซื่อ (ไก่ไข่เซียงไฮ้) แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เมื่อเดือนมีนาคม 2524 จำนวน 2 ชุด โดยการขนส่งทางเรือ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มอบให้กรมปศุสัตว์ปรับปรุงพันธุ์ และอนุรักษ์สายพันธุ์ถึงปัจจุบัน ซึ่งการเลี้ยงไก่เซียงไฮ้ปัจจุบันมีการเลี้ยงมากขึ้น เนื่องจากเป็นไก่สายพันธุ์ กึ่งเนื้อกึ่งไข่จึงเหมาะแก่การใช้เป็นสายแม่พันธุ์ในการผลิตไก่ลูกผสมพื้นเมืองของไทย

ปัจจุบันศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้นำไก่เซียงไฮ้มาเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือและใช้เป็นต้นพันธุ์เพื่อพัฒนาสายพันธุ์เป็น “ไก่เหลืองทองฮ่องไคร้” ในอนาคต

ลักษณะทั่วไปประจำพันธุ์

เพศผู้และเพศเมียมีลักษณะทั่วไปคล้ายๆ กับไก่โรดไอส์แลนด์แต่มีรูปร่างและน้ำหนักตัวมากกว่า ไก่โรดตา

เพศผู้ : มีขนลำตัวสีเหลืองเข้ม ขนปลายคอมีสีดำ หงอนจักร แข็ง และผิวหนังมีสีเหลือง แข็งมีขน น้ำหนักพ่อพันธุ์เฉลี่ย 4,000 กรัม

เพศเมีย : มีขนลำตัวสีเหลืองเข้ม ขนปลายคอมีสีดำ หงอนจักร แข็ง และผิวหนังมีสีเหลือง แข็งมีขน น้ำหนักแม่พันธุ์เฉลี่ย 3,100 กรัม

ลักษณะทางเศรษฐกิจประจำพันธุ์

การให้ผลผลิตไข่

- อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 190 วัน
- น้ำหนักเมื่อให้ไข่ฟองแรก 2,079 กรัม
- ผลผลิตไข่ 180 ฟอง/ปี

ลักษณะไข่

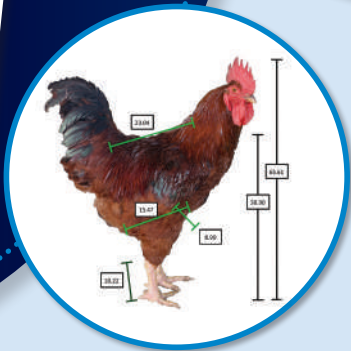
- เปลือกไข่สีน้ำตาล ■

ไก่โรดไทย

พันธุ์ประวัติ

ไก่โรดไทย (Rhode Thai chicken) พัฒนาปรับปรุงพันธุ์มาจากไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์เรด (Rhode Island Red) มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสหรัฐอเมริกา นำเข้ามาเลี้ยงในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 โดยกรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาพันธุ์อย่างต่อเนื่อง จนถือได้ว่าเป็นไก่โรดไอแลนด์เรดสายพันธุ์กรมปศุสัตว์ โดยเรียกชื่อใหม่ว่า “ไก่โรดไทย” (Rhode Thai) ใช้ประโยชน์ได้ทั้งการเลี้ยงเพื่อให้น้ำ และไข่ (Dual purpose)

ลักษณะทางเศรษฐกิจประจำพันธุ์

การให้ผลผลิตไข่

- อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 168 วัน
- อัตราการไข่สูงสุด 94%
- ผลผลิตไข่ 240 ฟอง/ปี
- น้ำหนักไข่เฉลี่ยต่อฟอง 55 กรัม

ลักษณะไข่

- เปลือกไข่สีน้ำตาล
- ความหนาเปลือกไข่ 34 มิลลิกรัม

การกินอาหาร

- ช่วงให้ไข่ 120 กรัม/ตัว/วัน
- อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นไข่ 3.2:1

น้ำหนักตัว

- เมื่อให้ไข่ฟองแรก 2,045 กรัม
- น้ำหนักไก่เมื่อโตเต็มที่ (เพศเมีย) 2,358 กรัม

ลักษณะทั่วไปประจำพันธุ์

เพศผู้ : ขนลำตัวสีน้ำตาลแดง ปลายของขน สร้อยคอ ปีกและหางมีสีดำ แข้งและปากสีเหลือง ใบหน้าสีแดง

เพศเมีย : มีลักษณะเหมือนเพศผู้ แต่โครงสร้างจะเล็กกว่าเพศผู้

ประโยชน์ของการเลี้ยงไก่โรดไทย

การเลี้ยงเพื่อไข่

สามารถเลี้ยงได้ทั้งในระบบฟาร์มและเกษตรกรทั่วไป แม่ไก่โรดไทย ให้ผลผลิตไข่ 240 ฟอง/แม่/ปี มีความทนทานต่อสภาพการเลี้ยง สามารถใช้อาหารในท้องถิ่นได้ดี และสามารถผลิตพันธุ์ได้ภายในฟาร์ม โดยไม่ต้องซื้อพันธุ์ได้จากภายนอก

การเลี้ยงเพื่อเนื้อ

โดยใช้เป็นแม่พันธุ์ในการผลิตไก่ลูกผสมเพื่อนำไปเลี้ยงขุน โดยไก่ลูกผสมที่ได้จะมีอัตราการเจริญเติบโต (ADG) และอัตราการแลกเนื้อ (FCR) ดีกว่าพันธุ์แท้ ■

งาน VICTAM Asia, Health & Nutrition Asia และ Horti & Agri Asia 2026

วันอังคารที่ 10 มีนาคม 2569 เวลา 10.30 น. นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้ นายสัตวแพทย์อุดม เจือจันทร์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดงาน VICTAM Asia, Health & Nutrition Asia และ Horti & Agri Asia 2026 โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สมาคมอุตสาหกรรม นักลงทุน และผู้ประกอบการ ทั้งในและต่างประเทศเข้าร่วมฯ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร

การจัดงานดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการเกษตรด้านปศุสัตว์และประมงอย่างครบวงจร รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับการขยายตัวของการลงทุน ตลอดจนการปรับฐานการผลิตของตลาดโลกสู่การเป็นฐานการผลิตอาหารและอาหารสัตว์ที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ทั้งนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยี เครื่องจักร ระบบอัตโนมัติ รวมไปถึงนวัตกรรมด้านสุขภาพสัตว์และโภชนาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และยกระดับมาตรฐานการผลิต นอกจากนี้ การจัดงานระดับนานาชาติในครั้งนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านการค้า การลงทุนอุตสาหกรรมใหม่ การท่องเที่ยว รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารของภูมิภาค ■

การฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพ
ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับ Smart Farmer”

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิด
จัดฝึกอบรมหลักสูตร “เทคโนโลยีแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อเสริมสร้ง
ศักยภาพ ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
ให้กับ Smart Farmer” ประจำปีงบประมาณ 2569 โดยนางสาวอุไร แสนคุณท้าว
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม เป็นผู้กล่าว
รายงานในพิธีเปิดครั้งนี้ และนายสัตวแพทย์ปัญญา แววดี ปศุสัตว์จังหวัด
มหาสารคาม นายอำพล วริทธิธรรม ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เกษตรกร
Smart Farmer จำนวน 30 ราย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมปศุสัตว์ 6 ราย
เข้าร่วม ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม ตำบลเชียงยืน
อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

โดยการฝึกอบรมครั้งนี้เพื่อสร้างวิทยากรด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
ประจำพื้นที่จาก Smart Farmer เป็นต้นแบบในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
แปรรูป ทำให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ■

โครงการพัฒนา เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) พ.ศ. 2569

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น Smart Farmer คือ มีความพร้อม มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ ด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรดำเนินการ ให้มีความสำคัญในการใช้องค์ความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญา และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้ หรือพัฒนาต่อยอด โดยคำนึงถึงคุณภาพ มาตรฐาน และปริมาณความต้องการของตลาด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง สามารถเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ในการช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้

และจากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการขับเคลื่อนงานตามนโยบาย ตลาดนำการผลิต อย่างเป็นรูปธรรม มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุล ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นต้นแบบความสำเร็จที่จะนำไปพัฒนาต่อยอด

เพื่อให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานและสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน กรมปศุสัตว์ จึงได้เสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ทั้งในด้านการเลี้ยงสัตว์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี พร้อมพัฒนาสู่ผู้ประกอบการทางการเกษตร

ผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ: เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ที่ทันสมัย และได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีความพร้อมพัฒนาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรในอนาคต

เป้าหมาย : จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เข้าสู่ระบบ Smart Farmer จำนวน 2,849 ราย ■

กรมปศุสัตว์ลงพื้นที่ ตรวจเยี่ยมกลุ่มธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ บ้านหนองแสง จ.มหาสารคาม

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย นายสัตวแพทย์ปัญญา แวดี ปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม นายอำพล วริทธิธรรม ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ ตรวจเยี่ยมกลุ่มธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ บ้านหนองแสง ต.เขาไร่ อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม

ทั้งนี้ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ได้กล่าวให้กำลังใจและมอบแนวทางการทำงานแก่กลุ่มเกษตรกรฯ มอบเวชภัณฑ์ดูแลสัตว์และใบประกาศเกียรติคุณแก่กลุ่มเกษตรกรฯ อีกด้วย ■

One Health AMR Conference Organising Committee

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เข้าร่วมงานและกล่าวเปิดการประชุม One Health AMR Conference Organising Committee พร้อมด้วย สัตวแพทย์หญิงจุฬาร ศรיתהา ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบและรับรองคุณภาพอาหารสัตว์อุตสาหกรรม ผู้แทนจากกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ ระหว่างประเทศ ผู้แทนกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ ผู้แทนสำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ผู้แทนสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ผู้แทนสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ผู้แทนศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ (ภาคตะวันออก ภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน) เข้าร่วมการประชุมฯ ณ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพมหานคร

โดยการประชุม One Health AMR Conference จัดโดยหน่วยงาน Centre for Environment Fisheries & Aquaculture science (Cefas) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงสิ่งแวดล้อม อาหารและกิจการชนบท แห่งสหราชอาณาจักร (Department of Environment, Food & Rural Affairs; Defra) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 2-4 กุมภาพันธ์

2569 ณ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพมหานคร เป็นการประชุมที่รวบรวมผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ปฏิบัติงานด้านที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน อุตสาหกรรม และสถาบันการศึกษา จากทั้งในประเทศและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ รวมไปถึงองค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานจากประเทศนอกภูมิภาค เช่น กรมปศุสัตว์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย FAO WOAHPHAPA SFA & CDA (สิงคโปร์) NMIS (ฟิลิปปินส์) เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นและประสบการณ์ในการรับมือกับปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Resistance; AMR) ผ่านแนวคิด “สุขภาพหนึ่งเดียว” ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเน้นย้ำความร่วมมือระหว่างภาคส่วนเพื่อสร้างระบบเฝ้าระวังที่ยั่งยืนและเข้มแข็งในอนาคต ■

ประชุมสัมมนา

หลักสูตร การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ สู่การพัฒนาอาชีพเกษตรกรอย่างมั่นคง เข้มแข็ง และยั่งยืน โดยนายธีรวิทย์ ขาวบุผา ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ เป็นผู้กล่าวรายงานฯ การฝึกอบรมครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก นายชัยวัฒน์ ศิริโต เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม “การเปลี่ยนองค์กรสู่ความสำเร็จด้วยการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management)” และ ดร.วีชรวิญญู กิรติดุสิตโรจน์ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม “การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ”

สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อ เสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ให้มีแนวคิดเชิงกลยุทธ์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินโครงการอย่างยั่งยืน และสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการพระราชดำริ ให้คงอยู่สืบไป ในระหว่างวันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ 2569 มีผู้เข้าร่วมจำนวน 109 ราย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และกองงานพระราชดำริ และกิจกรรมพิเศษ เข้าร่วม ณ โรงแรมซิลล์ เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ■

ภาพ : คุณศักดิ์สิทธิ์ จรรย์เลิศศักดิ์ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก.
และ กองงานพระราชดำริและกิจการพิเศษ
ข่าว : คุณวารารักษ์ เสาหงษ์ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก. กรมปศุสัตว์

ประชุมสัมมนา

หลักสูตร การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อน การดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ สู่การพัฒนาอาชีพเกษตรกรอย่างมั่นคง เข้มแข็ง และยั่งยืน พร้อมด้วยนายธีรวิทย์ ขาวบุบผา ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจการพิเศษ นายอำพล วริทธิธรรม ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และกองงานพระราชดำริและกิจการพิเศษ เข้าร่วมฯ ณ โรงแรมซิลด์ เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

โดยการฝึกอบรมในวันสุดท้าย ได้รับเกียรติจาก นางสาววิไลลลิกา เพ็ญศรีสุวรรณ หัวหน้ากลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม และคณะ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม “การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของกรมปศุสัตว์ในยุคดิจิทัล” และ การนำเสนอและรายงานผลการดำเนินงาน ภายใต้โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ของสำนักงานปศุสัตว์เขต 1 - 9

สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ 2569 เพื่อเสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ให้มีแนวคิดเชิงกลยุทธ์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินโครงการอย่างยั่งยืน และสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการพระราชดำริให้คงอยู่สืบไป ■

MOAC
 จับเด็ด...เกษตรนำ

ตรุษจีนนี้ เลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ครึ่งใจ
มองหาราสัญลักษณ์ "ปศุสัตว์ OK"
 วันอังคารที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569 เวลา 09.00 น.

นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์
 รองอธิบดีกรมปศุสัตว์
 และโฆษกกรมปศุสัตว์

นางสาววิไลลักษณ์ เพ็ญศรีสวรรค์
 รองโฆษกกรมปศุสัตว์

ติดตามข่าวสาร

LIVE ON FACEBOOK

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

@MOACThailand

MOACThailand

@MOACThailand

www.moac.go.th

0-2281-5884

เลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ครั้งใด มองหาราสัญลักษณ์

กรมปศุสัตว์ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจกำกับดูแลการผลิตสินค้าปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ได้มีนโยบายในการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคว่าจะได้รับสินค้าที่สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

ความปลอดภัยทางอาหาร (Food Safety) ถือเป็นพันธกิจหลักที่กรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญ เพราะหากขาดมาตรการในการควบคุมดูแล อาจนำไปสู่ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านโรคระบาดสัตว์สู่คน (Zoonosis) การระบาดของโรคในสัตว์ที่อาจปนเปื้อนมาสู่ผู้บริโภค หากกระบวนการผลิตไม่ได้มาตรฐาน
2. ความเสี่ยงด้านสารตกค้าง การใช้ยาปฏิชีวนะ หรือสารเร่งเนื้อแดง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้
3. ความเสี่ยงด้านสุขาภิบาล กระบวนการขนส่งและจำหน่ายที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ก่อให้เกิดเชื้อก่อโรคทางเดินอาหาร

ด้วยเหตุนี้ เพื่อส่งเสริมพันธกิจดังกล่าว กรมปศุสัตว์จึงได้ริเริ่มโครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค “ปศุสัตว์ OK” ขึ้นเพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้บริโภคในประเทศได้มีโอกาสเข้าถึงสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานการผลิตผ่านการควบคุม กำกับดูแล และให้การรับรองโดยกรมปศุสัตว์

ความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของโครงการ เนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK)

การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงเพื่อการบริโภคของมนุษย์ ทั้งการบริโภคเนื้อสัตว์เองหรือผลพลอยได้จากตัวสัตว์ ประเทศไทย มีความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ เหมาะสมกับการทำการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ และเมื่อการค้าระหว่างประเทศ ในภาคปศุสัตว์เข้ามามีส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ การแปรรูป เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์ ที่ได้มาตรฐานการผลิตที่เป็นที่ต้องการของประเทศคู่ค้า นำรายได้ เข้าประเทศ จนปัจจุบัน ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็น ประเทศที่มีศักยภาพด้านการผลิตสินค้าปศุสัตว์อันดับต้น ๆ ของโลก

ประเทศไทยมีมาตรฐานฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี (GAP) ซึ่งมีกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานให้การรับรอง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ด้านการแปรรูป และกรมปศุสัตว์มีพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่าย เนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 ในการเชือดชำแหละเนื้อสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์ ที่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบย้อนกลับของเนื้อสัตว์จนถึง ฟาร์มเลี้ยงสัตว์

ในปี พ.ศ. 2558 กรมปศุสัตว์จึงได้ริเริ่มโครงการ “ปศุสัตว์ OK” ขึ้นเพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ ผู้บริโภคในประเทศได้มีโอกาสเข้าถึงสินค้าปศุสัตว์ ที่ได้มาตรฐานการผลิต ผ่านการควบคุม กำกับดูแล และให้การรับรองโดยกรมปศุสัตว์ และเพื่อเป็นการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและการจำหน่าย ให้มีมาตรฐานที่เพิ่มมากขึ้น จึงได้ให้การรับรอง แก่สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ถูกต้องตาม กฎหมาย และมาจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์มาตรฐาน ซึ่งสถานที่จำหน่ายที่เข้าร่วมโครงการ ฯ จะต้อง มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับเนื้อสัตว์ไปถึง โรงฆ่าสัตว์ และฟาร์มเลี้ยงสัตว์ได้ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

ในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการขยายผลโครงการ ปศุสัตว์ OK โดยเพิ่มการรับรองสถานที่จำหน่าย ไข่สดที่มีสุขลักษณะที่ดี มีต้นทางกระบวนการผลิต มาจากฟาร์มสัตว์ปีก ที่ได้รับการรับรองการปฏิบัติ การเกษตรที่ดีทางการเกษตร (GAP) ผ่านการรับ และรวบรวมไข่สดจากสถานที่รวบรวมไข่ที่ได้ ขึ้นบัญชีตรวจสอบย้อนกลับสถานที่รวบรวมไข่ จากกรมปศุสัตว์ สถานที่จำหน่ายต้องสะอาด และถูกสุขลักษณะ รวมถึงมีเอกสารหลักฐานหรือ ระบบที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มา ของไข่ได้เช่นเดียวกับเนื้อสัตว์

สินค้าปศุสัตว์ที่อยู่ในขอบข่าย การรับรองปศุสัตว์ OK

เนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อเป็ด เนื้อโค ไช้ไก่สด ไช้เป็ดสด และไข่นกกระทาสด

ผลการดำเนินงานของโครงการปศุสัตว์ OK

จากจุดเริ่มต้นโครงการปศุสัตว์ OK ในปี พ.ศ.2558 กรมปศุสัตว์ ได้ขยายขอบข่ายการรับรองให้ครอบคลุมไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่นกกระทา ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งปัจจุบันมีสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ OK ที่ได้รับรอง จากกรมปศุสัตว์แล้วถึง 9,846 แห่ง โดยแบ่งเป็นสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน 6,622 แห่ง และสถานที่จำหน่ายไข่สดจำนวน 3,224 แห่ง ครอบคลุม พื้นที่ 77 จังหวัด ทั้งนี้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ได้จาก สถานที่จำหน่ายที่ได้รับรองปศุสัตว์ OK ณ ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านจำหน่ายและตัดแต่งเนื้อสัตว์ และแผงจำหน่ายในตลาดสด (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มกราคม 2569)

นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริม โครงการในด้านการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK และการให้ความรู้เรื่องการเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์และความปลอดภัย ด้านอาหาร ให้แก่ประชาชน ผู้ประกอบการ เช่น ร้านจำหน่ายและตัดแต่งเนื้อสัตว์ ร้านอาหาร เป็นต้น หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน โรงพยาบาล รวมถึงสถานศึกษาทั่วประเทศ ผ่านกิจกรรมลงพื้นที่และสื่อประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบออนไลน์ เช่น e-book วิดีโอผ่านทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้งยังมีการกำหนดพิกัดสถานที่จำหน่าย ปศุสัตว์ OK บนแอปพลิเคชัน Google Maps เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถค้นหา ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

นโยบายหรือโครงการต่อยอดจากโครงการปศุสัตว์ OK

ปี 2568 กรมปศุสัตว์ได้มีนโยบายให้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด ขยายผล โครงการปศุสัตว์ OK เกิดเป็น “ตลาดปศุสัตว์ OK” เพื่อให้ผู้บริโภคทราบถึงตลาดสดที่มี สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ทุกร้านผ่านเกณฑ์ การรับรองตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK โดยมี หัวใจหลักคือการสร้างความมั่นใจว่า สถานที่ จำหน่ายเนื้อสัตว์ทุกร้านในตลาดแห่งนี้ได้ จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ที่ผ่านการผลิตอย่างมี คุณภาพและสุขอนามัยที่ดี ตั้งแต่ขั้นตอน การเลี้ยงในฟาร์มมาตรฐาน การฆ่าจากโรง ฆ่าสัตว์ที่ถูกกฎหมาย ตลอดจนถึงการจัด จำหน่ายในสถานที่ที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และที่สำคัญที่สุดคือ สามารถตรวจสอบย้อน กลับแหล่งที่มาได้อย่างชัดเจน

อายุการรับรองตราสัญลักษณ์ ปศุสัตว์ OK

การรับรองมีอายุ 3 ปี และในช่วงระหว่าง การรับรอง กรมปศุสัตว์จะมีการติดตามสถานที่ จำหน่ายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มความ มั่นใจให้กับผู้บริโภคว่าสถานที่จำหน่ายปศุสัตว์ OK ได้มีการรักษามาตรฐานการรับรองตลอดอายุ การรับรอง

ขอเชิญชมรายการ
“เจาะลึก ครอบครัวปศุสัตว์”

วันศุกร์ที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569
เวลา 10.00 น.

ผ่านช่องทาง

Facebook : กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยทาง **LIVE** STREAMING

จัดทำโดย กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมปศุสัตว์

วิมลลักษณ์ นันทิพนธ์ธรรมศรี
ผู้ดำเนินรายการ

สิริฉวีพทย์หญิงคชกรณีย์ เต็มช็อค
ผู้ช่วยงานด้านพิธีการและประสานงานภาพและเสียงในสตูดิโอ
พรหมโชติ

วรากรณีย์ เสด็จทางนภ
ผู้ดำเนินรายการ

ตรุษจีนนี้!!!

เลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ครั้งใด
มองหาตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK

เข้าร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ และเป็นเจ้าภาพพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมคณะผู้บริหารกรมฯ เข้าร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ และเป็นเจ้าภาพพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมี นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสรวง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีฯ พร้อมด้วยผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความอาลัย และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ณ พระที่นั่งดุสิตปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพฯ

THAI BRAHMAN

